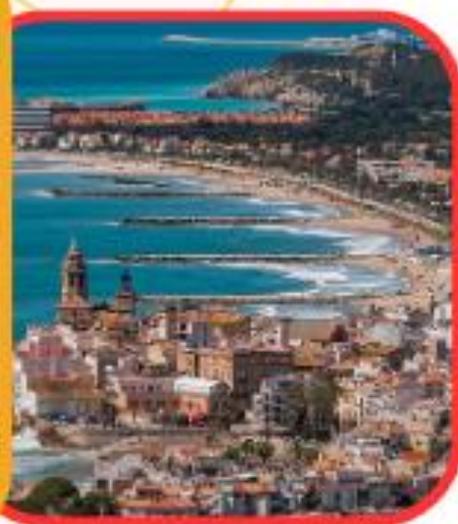

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

SPAIN CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND
INNOVATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION: a collection scientific works of the International scientific conference – Madrid, Spain, 2025, Issue 4.

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish,

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION**». Which took place in Spain, 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

O'ZBEK TILINING XALQARO MIQYOSDA O'RGANILISHI

Raimnazarova Nasiba Xoliyarovna

TerDPI O'zbek tili va adabiyoti dotsenti, f.f.f.d. (PhD)

Ergashova Mastona Hamdam qizi

TerDPI 3-kurs talabasi

Annotatsiya

Ushbu maqolada o'zbek tilining xalqaro miqyosda o'rganilish jarayoni, uning rivojlanish bosqichlari va jahon miqyosidagi ahamiyati yoritilgan. O'zbek tili Markaziy Osiyoning eng qadimiy va boy tillaridan biri sifatida dunyoning turli mamlakatlarida o'rganilmoqda. Maqolada xorijiy oliy ta'lim muassasalarida o'zbek tili fanining o'qitilishi, xalqaro hamkorlik dasturlari, onlayn ta'lim resurslari va tarjima faoliyatining o'rnini tahlil qilingan. Shuningdek, o'zbek tilini o'qitish metodikasining takomillashuvi va tilning global axborot makonida tutgan o'rnini haqida ham so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: o'zbek tili, xalqaro miqyos, xorijda o'qitish, til siyosati, til o'rganish metodikasi, madaniyatlararo muloqot, onlayn ta'lim.

Annotation

This article explores the process of learning the Uzbek language at the international level, its stages of development, and its global significance. As one of the most ancient and rich languages of Central Asia, Uzbek is being studied in various countries around the world. The paper analyzes the teaching of the Uzbek language in foreign higher education institutions, international cooperation programs, online learning resources, and the role of translation activities. In addition, the article discusses the improvement of Uzbek language teaching methodologies and its growing presence in the global information space.

Keywords: Uzbek language, international level, foreign teaching, language policy, language learning methodology, intercultural communication, online education.

Аннотация

В данной статье рассматривается процесс изучения узбекского языка на международном уровне, этапы его развития и глобальное значение. Узбекский язык, как один из самых древних и богатых языков Центральной Азии, изучается во многих странах мира. В работе анализируется преподавание узбекского языка в зарубежных высших учебных заведениях, международные программы сотрудничества, онлайн-ресурсы для обучения и роль переводческой деятельности. Кроме того, обсуждаются совершенствование методики преподавания узбекского языка и его растущее значение в глобальном информационном пространстве.

Ключевые слова: узбекский язык, международный уровень, преподавание за рубежом, языковая политика, методика обучения, межкультурная коммуникация, онлайн-образование.

Kirish

Har bir xalqning tili uning milliy o'zligini, madaniyatini, tarixiy tajribasini va tafakkur tarzini ifoda etuvchi eng muhim boylikdir. Til nafaqat aloqa vositasi, balki xalqning ma'naviy qadriyatlarini, urf-odatlarini va milliy ruhini ifoda etuvchi ijtimoiy hodisadir. Shu jihatdan, o'zbek tili ham nafaqat O'zbekiston Respublikasi doirasida, balki xalqaro miqyosda ham tobora katta e'tibor qozonib borayotgan tillardan biridir.

O'zbek tili bugungi kunda Markaziy Osiyoning eng qadimiy va boy tillaridan biri sifatida tan olingan. Tarixan bu til turkiy tillar oilasining yirik tarmoqlaridan biri bo'lib, adabiy, ilmiy va madaniy merosning asosiy manbalaridan hisoblanadi. Alisher Navoiy, Bobur, Ogahiy kabi buyuk mutafakkirlar asarlari orqali o'zbek tili nafaqat mintaqada, balki jahon madaniyatida ham o'z o'rniga ega bo'lib kelgan.

Bugungi globallashuv jarayonida o'zbek tilining xalqaro miqyosda o'rganilishiga qiziqish ortib bormoqda. Chet ellik talabalar, tadqiqotchilar va tilshunoslar o'zbek tilini Markaziy Osiyo madaniyati, tarixi va adabiyotini chuqurroq o'rganish vositasi sifatida tanlamoqdalar. Xususan, Turkiya, Janubiy Koreya, Rossiya, Xitoy, AQSh, Germaniya, Yaponiya kabi mamlakatlarda o'zbek tili bo'yicha maxsus kafedralar, ta'lim markazlari va kurslar tashkil etilgan.

O'zbekiston hukumati tomonidan o'zbek tilining xalqaro miqyosda targ'ib etilishi, xorijiy oliy ta'lim muassasalari bilan hamkorlikda dasturlar yaratish, onlayn platformalarda o'zbek tilini o'qitish tizimlarini joriy etish bo'yicha qator tashabbuslar amalga oshirilmoqda. Bularning barchasi o'zbek tilining nufuzini oshirish, uni jahon hamjamiyati tomonidan o'rganiladigan va qadrlanadigan tillar safidan o'rin olishiga xizmat qilmoqda.

Shuningdek, o'zbek tilining xorijda o'qitilishi faqat lingvistik emas, balki madaniy ahamiyatga ham ega. Chunki til orqali xalqning milliy qadriyatlari, urf-odatlari, madaniyati va tafakkuri o'rganiladi. Shu sababli o'zbek tilining xalqaro miqyosda o'rganilishi O'zbekistonning jahon hamjamiyatidagi o'rni va obro'sini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Asosiy qism

O'zbek tili bugungi kunda nafaqat Markaziy Osiyoda, balki butun dunyoda e'tibor qaratilayotgan, o'rganilayotgan tillardan biri hisoblanadi. So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasining xalqaro nufuzining ortishi, iqtisodiy, madaniy va ilmiy hamkorlik aloqalarining kengayishi natijasida o'zbek tiliga bo'lgan qiziqish ham sezilarli darajada oshdi. Bu esa o'zbek tilining xalqaro miqyosda o'rganilishiga, chet elliklar tomonidan uni o'rganishga bo'lgan ehtiyojni yanada kuchaytirdi.

O'zbek tili qadimiy tarixga ega bo'lib, turkiy tillar oilasining eng boy va rivojlangan vakillaridan biridir. U asrlar davomida shakllanib, boy leksik zaxira va murakkab grammatik tizimni o'zida mujassam etgan. O'zbek tili Sharq sivilizatsiyasi va madaniyatining ajralmas qismi sifatida ko'plab yozma yodgorliklar, adabiy manbalar, ilmiy asarlar orqali dunyo madaniy merosiga munosib hissa qo'shgan.

Bugungi kunda o'zbek tilini xalqaro miqyosda o'rganish bir necha yo'nalishlarda olib borilmoqda. Jumladan, xorijiy mamlakatlardagi universitetlar va ilmiy markazlarda o'zbek tili kurslari yo'lga qo'yilgan, xalqaro onlayn platformalarda o'zbek tilini o'rganish uchun darsliklar, videodarslar va interaktiv dasturlar yaratilmoqda. Shuningdek, O'zbekistonning chet eldagi elchixonalari huzurida o'zbek tilini targ'ib etuvchi madaniy markazlar faoliyat yuritmoqda.

O'zbek tilini o'rganishning yana bir muhim omili — bu O'zbekistonning boy madaniyati, san'ati, adabiyoti va xalq og'zaki ijodi bilan tanishish istagi bilan bog'liqdir. Chet ellik talabalar va tadqiqotchilar o'zbek tili orqali bu xalqning tarixini, qadriyatlarini, milliy urf-odatlarini chuqurroq anglash imkoniga ega bo'lmoqdalar.

Tilning xalqaro miqyosda o'rganilishi nafaqat madaniy, balki siyosiy va iqtisodiy jihatdan ham katta ahamiyatga ega. Chunki til — millatning eng muhim ramzi, uning davlat suvereniteti va mustaqilligini ifodalovchi asosiy belgidir. Shu sababli O'zbekiston hukumati tomonidan o'zbek tilini xalqaro darajada o'rgatish va targ'ib etish borasida ko'plab dasturlar ishlab chiqilmoqda.

Xususan, "O'zbek tili - milliy o'zligimiz timsoli" konsepsiyasi, "Davlat tili to'g'risida"gi qonun asosida amalga oshirilayotgan islohotlar, til bayramlari, xalqaro olimpiadalar, tilni o'rgatuvchi nashrlar va elektron manbalar bu yo'nalishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, o'zbek tilining xalqaro miqyosda o'rganilishi bugungi globallashuv davrida madaniy, ilmiy va siyosiy jihatdan katta ahamiyatga ega jarayondir. O'zbek tili — bu nafaqat aloqa vositasi, balki xalqning boy tarixi, qadriyatlari, urf-odatlari va tafakkur tarzini ifoda etuvchi bebaho merosdir. Shu bois uni o'rganishga bo'lgan qiziqishning ortib borishi tabiiy hol hisoblanadi.

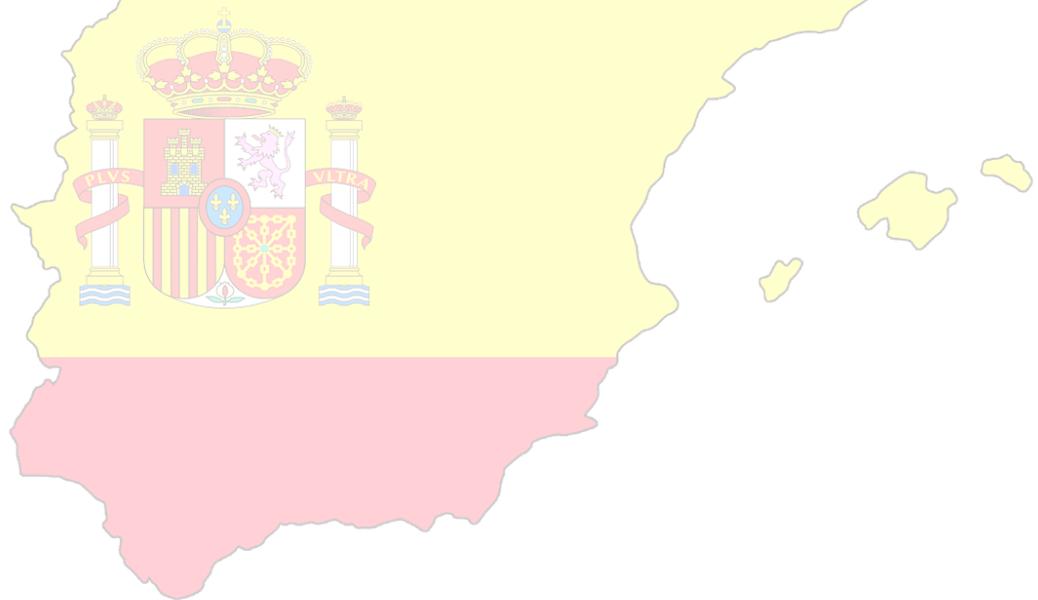
O'zbekiston Respublikasida til siyosati doirasida olib borilayotgan ishlar, xorijiy mamlakatlarda o'zbek tili kurslari, xalqaro ilmiy anjumanlar va madaniy tadbirlar tilning nufuzini oshirishga xizmat qilmoqda. Shuningdek, zamonaviy texnologiyalar, raqamli ta'lim platformalari orqali o'zbek tilini o'rganish imkoniyatlari yanada kengaymoqda.

Kelgusida o'zbek tilining xalqaro miqyosda o'rganilishini yanada rivojlantirish uchun ta'lim resurslarini ko'paytirish, o'qituvchilar tayyorlash,

onlayn o'quv dasturlarini takomillashtirish va xalqaro hamkorlikni kengaytirish zarur. Zero, o'zbek tilining jahon miqyosida o'rganilishi nafaqat tilning, balki xalqimizning ma'naviy boyligi va madaniy merosining tan olinishi demakdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Karimov I.A. **“Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch.”** – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
2. Jo'rayev M. **“O'zbek tili va uning o'qitilish metodikasi.”** – Toshkent: O'qituvchi, 2019.
3. Rasulov R. **“O'zbek tili grammatikasi va uni o'rgatish asoslari.”** – Toshkent: Fan, 2020.
4. Abduazizov A. **“Tilshunoslikka kirish.”** – Toshkent: Universitet, 2015.
5. Rahmatullayev Sh. **“O'zbek tilining izohli lug'ati.”** – Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2006.
6. G'ulomov A. **“Hozirgi o'zbek adabiy tili.”** – Toshkent: Fan, 2017.
7. Nurmonov A. **“Til va jamiyat.”** – Toshkent: Ma'naviyat, 2012.

TILSHUNOSLIKDA ADABIY TIL VA SHEVA MUNOSABATI

Raimnazarova Nasiba Xoliyarovna

TerDPI O'zbek tili va adabiyoti dotsenti, f.f.f.d. (PhD)

O'razova Inobad Normurod qizi

TerDPI 3-kurs talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada tilshunoslikda adabiy til va shevalarning o'zaro munosabati, ularning ijtimoiy, madaniy hamda tarixiy ahamiyati tahlil qilinadi. Adabiy tilning me'yoriy xususiyatlari, shakllanish manbalari hamda millat birligini ta'minlashdagi o'rni yoritilgan. Shuningdek, shevalarning til tizimidagi o'rni, xalq og'zaki ijodidagi roli va adabiy tilni boyitishdagi ahamiyati ko'rsatib berilgan. Maqolada adabiy til va shevalarning o'zaro ta'siri, ularning zamonaviy davrdagi ahamiyati va til madaniyatiga qo'shgan hissasi ilmiy tahlil asosida yoritiladi.

Kalit so'zlar: adabiy til, sheva, dialekt, tilshunoslik, me'yor, xalq tili, nutq madaniyati, til tizimi, fonetika, leksika, grammatik xususiyatlar, o'zaro ta'sir, til madaniyati, milliy birlik.

Annotation: This article analyzes the interaction of literary languages and dialects, their social, cultural and historical importance in linguistics. Normative features of the literary language, its sources of formation, and its role in ensuring national unity are highlighted. Also, the place of dialects in the language system, their role in folk art and their importance in enriching the literary language are shown. The article describes the interaction of literary languages and dialects, their importance in modern times and their contribution to language culture based on scientific analysis.

Key words: literary language, dialect, dialect, linguistics, standard, folk language, speech culture, language system, phonetics, lexicon, grammatical features, interaction, language culture, national unity.

Аннотация: В данной статье анализируется взаимодействие литературных языков и диалектов, их социальное, культурное и историческое значение в языкознании. Выделены нормативные особенности литературного языка, источники его формирования, роль в обеспечении национального единства. Также показано место диалектов в языковой системе, их роль в народном творчестве и значение в обогащении литературного языка. В статье на основе научного анализа описывается взаимодействие литературных языков и диалектов, их значение в современное время и вклад в языковую культуру.

Ключевые слова: литературный язык, диалект, диалект, языкознание, стандарт, народный язык, речевая культура, языковая система, фонетика, лексика, грамматические особенности.

Tilshunoslik tillarni o'rganuvchi fan hisoblanadi. Uni biz yana lingvistik deb ham nomlasak bo'ladi. Shuni ta'kidlash joizki, tilshunoslik fani inson